

« Gij weet, hoezeer ik mij altijd tegen dat rampzalig dekreet heb verzet », zegde de Keizer

(Blz. 263).

Zelfs Xilla scheen den bedwelmenden drank sterk te hebben aangesproken, toen hun voorname companero, zooals Silvester somtijds door hen genoemd werd, zich niet bij hen aansloot maar alleen in sombere stemming onder een boom bleef liggen, begaf hij zich met een gevulden hoorn tot hem en zeide:

— Caramba, companero? Gij ligt daar zoo alleen en afgetrokken alsof ge niet van de onzen waart. Kom, drink eens. het is heerlijke pulque die een Roodhuid vervoerde. Wij kunnen hem hier beter gebruiken.

— Ik wil u iets zeggen, companero, zeide Silvester, den hoorn afwijzend.

— Wat dan?

— Het leven bij u bevalt mij niet, want het komt alles uit op plunderen en rooven en daartoe heb ik mij niet bij u aangesloten.

— En waartoe dan als ik u vragen mag? zeide Xilla met smadelijken lach. Om de senoritas onder weg uw hof te maken!

— Loop naar den duivel, bromde Silvester. Ik weet zelf zeer goed waarom.

— Ik niet.

— Om de Fransche troepen te overvallen en afbreuk te doen en gij mijdt ze altijd zorgvuldig .

— De reden daarvan is zeer eenvoudig, sprak de aanvoerder lachend, omdat bij hen niets anders dan lood en staal te krijgen is en omdat ik het getal mijner manschappen wel wil vermeerderen maar niet verminderen. Morgen of overmorgen denk ik dat wij een voordeeligen slag zullen doen. Gister is ons iemand in handen gevallen uit Jalacingo. Daar ligt slechts een klein getal keizerlijke soldaten in bezetting, allen Mexicanen, en de gevangenissen zijn vol. Ik ken dat nest zeer goed. Met het aanbreken van den dag overvallen wij hen, breken eerst de gevangenissen open en dan...

Hij zweeg verschrikt.

Boven op de voor hem liggende steilte en in het woud klonken koperen trompetten.

In wilde haast sprong de bende guerrilleros op.

De manschappen grepen naar hunne geweren en wapens die zij hadden afgelegd en de ruiters sprongen op hun paarden.

Dezen werden schichtig door den plotselingen aanval, staken den kop in de hoogte en begonnen te springen en te steigeren zoodat de verwarring algemeen werd.

Xilla wierp den hoorn met pulque weg dien hij nog altijd in de hand had en trok den degen.

Hij sprong naar zijne manschappen en riep hen toe zich in 't gelid te scharen.

Dat was echter overbodig.

Allen waren reeds op de been en hadden zich bij elkander gevoegd om te zien met welken vijand zij te doen hadden.

Zij bleven niet lang in de onzekerheid.

Van rechts en links hoorde men het geluid der trompetten, het kreupelhout kraakte en de geweren en uniformen der Belgen kwamen uit het woud te voorschijn.

Het Belgische korps was ongeveer anderhalf uur vandaar verwijderd op marsch langs den straatweg naar het Noorden daar de laatste berichten deden vermoeden dat de guerrilleros in die richting waren voortgetrokken.

Daarop bereikten zij eene hacienda aan den weg die denzelfden morgen door de bende was overvallen en uitgeplunderd.

Zij vonden de bewoners nog in vreeselijke opgewondenheid en uit den omtrek waren de bewoners gewapend ter hulp gesneld om zoo mogelijk de roovers te verdrijven.

De landlieden werden het eindelijk moede nog langer verontrust te worden door deze teugellooze bende.

In een enkel oogenblik zagen zij dikwerf hun arbeid van jaren vernietigd.

Juist op het oogenblik dat de Belgische afdeeling daar halt maakte, waarbij zich twee Fransche officieren met hunne patroelje hadden aangesloten, kwam de arme Indiaan daar voorbij die door de roovers van zijne ezels en hunne vracht was beroofd, terwijl zij hem met den dood hadden bedreigd wanneer hij hen weder mocht ontmoeten.

De arme duivel echter, die met zijne dieren alles verloren had wat hij op de wereld bezat, dacht er niet aan zijn eigendom zoo spoedig verloren te geven.

Hij onderzocht waarheen de roovers het wegvoerden.

Met eene sluwheid en een behendigheid aan hun ras eigen volgde hij hun spoor.

Hij hield zich altijd buiten hun gezicht en toen hij gezien had waar zij zich hadden gelegerd, snelde hij heen met het voornemen naar Jalacingo te gaan en daar bij het keizerlijke garnizoen hulp te verzoeken.

Onderweg kwam hij aan de geplunderde hacienda.

Daar maakten de Belgische soldaten juist halt.

Hij verhaalde zijn ongeval en duidde de plaats aan waar de roovers te vinden waren.

Met vreugde deed hij het voorstel tot gids te dienen.

Daarop sloten zich, zoowel de bewoners der hacienda als de gewapende landlieden die ter hulp waren gesneld, bij de soldaten aan.

De Indiaan, die het terrein nauwkeurig kende en wel wist dat de guerrilleros op de plaats waar zij zich thans bevonden ten zuiden waren ingesloten en slechts den bergstroom op- of afwaarts of in het woud konden ontvluchten, bracht de Belgen niet alleen op het beste punt maar legde gansch de stelling uit.

De Belgen wisten nu hoe te handelen.

Een afdeeling zou te rechter en te linkerzijde van boven en beneden den bergstroom bezetten.

De hacienderos, met de mannen die hen ter hulp waren gekomen, moesten het centrum uitmaken, zoodat zij den vijand heel omsingelden.

Xilla meende in volle veiligheid te zijn.

Hij had geen enkelen wachtpost uitgezet.

Daarop werd het signaal tot den aanval geblazen.

Eerst uit het centrum, daarop van rechts en links, terwijl de soldaten met geveld geweer uit het kreupelhout te voorschijn kwamen.

De vijand zat geheel in het net; de overwinning was voltrokken vóór den strijd.

— Halt! vuur!

Een salvo knetterde op de saamgepakte bende, van drie kanten te gelijk aangegrepen.

De guerrilleros wisten niet naar welke zijde hunne geweren af te vuren.

Toen zij den vijand zagen was het te laat.

Er werden enkele schoten gedaan, maar in het wild.

De Belgische soldaten stormden, onder een donderend hoerah, op de bandieten los.

Vluchten!

Jawel, maar waarheen?

Tegenover den afgrond in de stekelige cactus en aloë's planten, vóór dat de laffe booswichten een besluit konden nemen waren de wrekers midden onder hen!

— Genade! Genade! riepen zij.

Zij wierpen hun wapens weg en vielen op hunne knieën.

Doch het was juist dezelfde afdeeling Belgische militairen die kort te voren de plaats van den moord en de afschuwelijk verminkte slachtoffers dezer ellendelingen gezien had en dorst naar wraak was thans het eenige gevoel dat haar bezielde.

Nu was de oorlogskans in hun voordeel.

Bloedgierig, niet zooals een tijger, niet zooals de wolven, maar zooals de menschen alleen kunnen zijn, sprongen zij vooruit tot de wraak.

De guerrilleros vloden thans naar alle zijden.

Het bracht hun geene redding aan. Velen liepen naar den afgrond doch vonden aan den steilen rand niets om zich aan vast te klemmen en verpletterden zich in hun val.

Anderen renden in doodsangst naar den steilen bergwand die dicht met cactus was begroeid, doch bleven weldra tusschen de scherpe doornen vastzitten.

Zij werden door de revolvers en jachtgeweren der hacienderos neergeschoten.

Twintig of dertig, meest gewonden, vielen den overwinnaar in handen.

De Belgische officier, die de afdeeling aanvoerde, wilde niets met de gevangenen te doen hebben, zij hadden wel is waar den dood verdiend, doch hij wilde geen beulenwerk verrichten.

Geheel anders dachten er de Mexicanen over wier eigendom geroofd of vernield was, wier vee weggevoerd en wier vrouwen en dochters mishandeld waren.

In een oogwenk hadden zij de gevangenen de handen gebonden en zonder tijdverzuim werden er stroppen gemaakt om ze aan de boomen op te hangen.

Onder dezen bevond zich Silvester.

Hij lag met een stuk geschoten arm tegen den grond.

Zijn hart hield op met kloppen toen hij de vreeselijke voorbereidselen tot den dood zag.

Hij riep den Belgischen bevelhebber aan en beloofde een groot losgeld voor het behoud van zijn leven.

— Wie zijt gij? vroeg de overste streng.

— Mijn naam is Silvester Almeja. Mijn vader is een der aanzienlijkste en rijkste inwoners van Mexico. Ik bied u tienduizend pesos losgeld aan.

— En hoe komt gij onder deze bende?

— Door een toeval.

— Hetwelk?

— Ik ben hun gevangene, niet hun gezel.

Een man kwam overeind tusschen de lijken.

— Caracho! Dat liegt gij, schurk!

Het was de zwaargewonde Xilla die zich ook onder den kleinen troep bevond.

En hij vervolgde:

— Hebt gij zelf ons niet aangespoord om den Franschen graaf te vangen en te vermoorden?

— Deverreux! zei een der officieren.

— Ja.

— Hij was ook op den trein. Bij den hemel, de schurk daar draagt nog altijd zijne revolvers die ik dikwijls bij hem heb gezien.

De Belgische overste twijfelde een oogenblik.

Dan zeide hij bedaard:

— Doe met hem wat gij wilt! Hij behoort ook tot de bende.

En hij verwijderde zich langzaam.

— Kapitein Delfoer, sprak hij, laat de manschappen aantreden, dat wij zoo gauw mogelijk deze plaats verlaten.

— Heer overste! riep Silvester in doodsangst, gij kunt mij toch niet aan die bloeddorstige beulen overlaten, mijn vader zal...

— Gij hebt u bij de bloeddorstige bende aangesloten, antwoordde de overste koel. Gij moet dus deelen in het lot dat uw gezelschap

wedervaart. Dat is geen oorlog meer, dat is roof en moord! Roovers en moordenaars moeten niet klagen als de strop hun loon is.

Silvester schreeuwde in vertwijfeling:

— Ik beroep mij op den keizer... Ik verlang een vonnis...

— Dat zult gij hebben, kerel, riep een der haciendas terwijl hij bij hem kwam en hem een strop om den hals sloeg.

De overste verliet met afkeer dit tooneel.

Hij had hier niets meer te doen en zijne taak was vervuld.

De rechtspleging ging de Mexicanen aan.

Eenige minuten later had de overste zijne troepen weder in orde geschaard.

De weinige verwonden — dooden waren er slechts twee — werden op draagbaren gelegd om hen naar Jalacingo te vervoeren.

Zij volgden den loop van den bergstroom om de andere bende op te sporen.

En de gevangenen?

Met hen speelde men een der duizend gruweltooneelen waaraan dit ongelukkig land in de laatste reeks van jaren zoo rijk was.

De aasgieren wisten wel waarom zij de gewapende benden op hare tochten volgde!

Zeven der booswichten — waartusschen Xilla en Silvester — werden gehangen.

's Anderdaags kwamen twee hacienderos met werkvolk om de lijken, die reeds een pestwalm over de vallei verspreidden, te begraven.

De gerechtigheid was aldus spoedig op de misdaad gevolgd.

HOOFDSTUK XVI

BIJ DEN KEIZER

Er was een feest bij den keizer op het slot Chapullepec.

Tusschen de genoodigden bevond zich de overste Lopez, die zeer vriendschappelijk door den keizer werd behandeld.

Maximiliaan had het kind van zijn kolonel ten doop gehouden.

De maarschalk Bazaine was op het intiem feest verzocht, maar de legeroverste had zich doen verontschuldigen wegens een aantal berichten, die hij moest gereed maken.

Hij had verzocht iets later te mogen komen, om met den keizer nog een zaak af te maken, die geen langer uitstel gedoogde.

Onder de senoras bevond zich Ricarda San Blas.

Het was niet meer het opgeruimde, vroolijke meisje van voorheen.

Zij zag er thans bleek en ziekelijk uit en toen zij aan den arm van haar oom den salon binnentrad, viel dit aan de keizerin dadelijk in het oog.

Zeer deelnemend vroeg Hare Majesteit naar de oorzaak dier onpasselijkheid.

Het was van weinig beteekenis, beweerde senor Velasquez.

— Een weinig hoofdpijn en misschien eene verkoudheid, sprak hij, want het weder is in de laatste dagen zeer ongestadig geweest.

Inderdaad de hitte was door koele en stormachtige dagen zoo snel opgevolgd, dat de toestand der gezondheid in de geheele stad niet zeer gunstig kon genoemd worden.

Maximiliaan was heden zeer opgeruimd.

Hij praatte veel aan tafel, lachte en schertste, noemde Lopez zijn *compadre* en had voor iedereen een vriendelijk woord.

Na het eetmaal werd de koffie in den tuin opgediend.

De keizer verlustigde zich in het aanschouwen der prachtige bergen die thans weder na eenige stormachtige en bewolkte dagen de toppen majestueus en schitterend ten hemel verhieven.

De Staatsminister Ramirez, die zich ook onder hen bevond, had met een bode eenige berichten en brieven voor den keizer ontvangen welke hij hem bracht.

— Goede tijdingen, Uwe Majesteit, riep hij toen hij nog eenige schreden verwijderd was. Anders zoude ik er den keizer thans niet mede lastig vallen.

— Wat is het, Ramirez? Van waar,

— Van Beneden-Californie, Uwe Majesteit. De geheele Staat, die nog nooit door een Franschen of keizerlijken soldaat is betreden, heeft zich vrijwillig aan uwer Majesteit's regeering onderworpen en verzocht bij den Staat te worden ingelijfd.

— Inderdaad! zei de keizer het bericht aannemend.

Een lach van tevredenheid vertoonde zich op zijn gelaat.

— Dat is een onverwachte en blijde tijding. En eigenlijk behalve Yatacan de eerste Staat die drong van buiten geheel vrijwillig onze zijde kiest. Ik kan u niet zeggen, waarde Ramirez, hoe het mij verheugt. En wat hebt gij nog meer?

— Enkele brieven aan Uwe Majesteit, maar die hebben den tijd wel.

— Neen, antwoordde de keizer vriendelijk. Even als slechte tijdingen en ongelukken nooit alleen komen en de eenen immer door anderen worden gevolgd, zoo is het ook met eene goede tijding. Nu heb ik het vaste vertrouwen dat ons niets onaangenaams zal verrassen.

Hij opende den eersten brief en keek lachend naar de senoritas.

— Ziet gij wel dat ik gelijk heb. Mijn oude priester uit Dolorès schrijft mij dat het onze troepen is gelukt een groote bende gespuis, die door haar rooverijen de wegen onveilig maakte, te overvallen. Het land is nu ook van deze plaag verlost en wij hopen thans rustiger dagen te gemoet te gaan.

Hij had den brief aan Ramirez gegeven en brak een tweeden open.

De voldoening bleef zijn gelaat ophelderen.

— Ha, dat is iets waarin gij gewis belang stelt, senorita, zeide de keizer tot Ricarda. Het staat ten minste in betrekking met het ongeval dat u in de diligencie is overkomen.

— Mij, Uwe Majesteit? vroeg het meisje verrast opziende en een donkere blos kleurde haar gelaat.

— Gij herinnert u immers nog wel dat men in den zak van den jongeling, die door u ontmaskerd en in zijn booze ontwerpen verhinderd werd, een brief heeft gevonden waardoor een beraamde aanslag aan het licht kwam. Het is de patroelje ook gelukt de bende uit te roeien.

— Ik herinner het mij, zeide Ricarda zacht.

— Gij weet misschien niet, ging de keizer voort, dat bij dien tocht een jong Belgisch officier, die zich als vrijwilliger bij de patroelje had aangesloten, zwaar werd gewond en in een hopeloozen toestand naar Cuernavaca werd vervoerd.

Ricarda knikte dat zij het zich herinnerde.

Alle kleur verdween van haar gelaat en onwillekeurig greep zij naar de leuning eener bank om zich daaraan vast te houden.

— Wat deert u, senorita? vroeg de keizer bezorgd.

— Niets, Majesteit.

— Gevoelt gij u niet wel? Haal spoedig reukwerk.

— Ik dank u, zeide het jonge meisje zich met moeite inspannende en een gedwongen lach op haar lippen trachtte te tooveren.

— Gij zijt toch onpasselijk, senorita?

— Ik geloof, sire, dat het reeds voorbij is. Met uw oorlof zal ik hier gaan zitten.

— Maar, waarde freule, riep Maximiliaan bezorgd terwijl hij zelf een stoel naderbij schoof, wat zijt gij plotseling bleek geworden. Doch daar komt eene versterking. Zoo, maak uw doek daarmede nat, dat zal u verfrisschen. Meer... nog meer... het vervliegt anders te snel.

— Ik dank Uwe Majesteit hartelijk, zeide Ricarda, nu is het waarlijk over. Het was slechts een oogenblik. Ik heb Uwe Majesteit in zijne rede gestoord.

— O ja, wat ik u wilde mededeelen, zeide de keizer die haar scherp aankeek, doch het betreft iemand die u misschien onbekend is. Een jong Belgisch officier, van Leeuwen.

Ricarda antwoordde:

— Kapitein van Leeuwen kwam dikwijls bij mijn oom.

— O! Dan zal het u gewis verheugen, riep Maximiliaan, dat hij alle gevaar te boven is. Die eene kogel waarover de geneesheer zich ongerust maakte — hij is door twee schoten gewond — is thans gevonden en uit de wond gehaald. Er is hoop voor zeer spoedige herstelling.

— Kent Uwe Majesteit den kapitein?

— Hij is ons zeer aanbevolen. De keizerin kent zijne familie, want deze leeft met het Belgisch hof op zeer vriendelijken voet. Ik vreesde ook reeds het ergste voor hem. Hoeveel onheil reeds door dat roovergespuis is aangericht, is ongelooflijk. Hier in de onmiddellijke nabijheid der stad hebben de schelmen van zich doen hooren. Don Diego is verdwenen! Hernando de Alcantara, verdwenen! De Vlaamsche schilder Francisco Evraert werd doodelijk gewond... Hebt gij daar niets van vernomen, mijn waarde Lopez?

— Niets, Uwe Majesteit.

— Het is verschrikkelijk.

— Het is om te beven, Sire. Die schurken verdienen niet van gespaard te worden.

— Het wordt inderdaad tijd daaraan een einde te maken. Ik wil ook dat die Mercedès ijverig worde opgezocht! Maar van den kapi-

tein van Leeuwen gesproken, hij moet zich bij den aanval uitstekend gedragen hebben en 't zal mij verheugen hem spoedig in de stad weder te zien.

Met een goedhartig lachje vervolgde hij tot Ricarda:

— U schijnt geheel hersteld, senorita. Ja, jeugdig bloed komt zulke aanvallen weder spoedig te boven. Thans ziet gij er weder zoo bloeiend uit als eene roos.

De keizerin die zich in de zaal bevond had ook vernomen dat hare jeugdige gast ongesteld was geworden.

Zij kwam zien hoe Ricarda zich bevond.

Lopez stond in de nabijheid.

Het gesprek werd spoedig algemeen, toen een dienaar maarschalk Bazaine aanmelde.

— Bazaine! hernam de keizer met een zucht.

En zacht tot Ramirez vervolgde hij:

— Als hij ons de vreugde van den dag maar niet bederft; want het is bijna altijd een jobsbode.

De minister glimlachte.

— Ik geloof toch, sprak hij, dat Uwe Majesteit daar heden niet over ongerust behoeft te zijn. Als hij iets heeft mede te deelen zal het wel iets goeds zijn.

— Nooit, Ramirez, zeide de keizer somber op vasten toon. Bazaine is een ongeluksvogel.

— Hij is aan Uwe Majesteit toch zeer grooten dank verschuldigd.

— Juist daarom, Ramirez, heb ik van hem niets meer te verwachten. Hebt gij nooit ondervonden dat eerzuchtige en zelfzuchtige menschen het niet kunnen verdragen aan iemand eenige verplichting te hebben? Zulks is voor hen een drukkende last, waarvan zij zich zelven eenvoudig kwijten.

— Ja, door werkelijk ondankbaar te zijn, Sire.

— Dat ware te eenvoudig, Ramirez. Doch het is mogelijk dat ik mij vergis en misschien doe ik hem onrecht, doch hij maakt op mij dien indruk zoo dikwijls ik hem zie en de hemel geve dat wij hem — en zijne troepen — spoedig kunnen missen.

De maarschalk verscheen in groot uniform aan den ingang van den tuin.

Hij groette den keizer op militaire wijze en zeide:

— Ik vraag Uwe Majesteit verschooning dat ik niet vroeger aan uwe vereerende uitnoodiging heb voldaan, maar ik was met bezigheden overladen.

— Maak geene verontschuldiging, waarde maarschalk, zeide Maximiliaan, wij beleven een moeilijken tijd, zoodat wij ons niet altijd, als wij gaarne willen, van onze bezigheden kunnen ontslaan. Ik verheug mij dat gij toch nog gekomen zijt en ik hoop dat gij u nu zult kunnen ontspannen. Het is mij, vervolgde hij veelbeteekenend, altijd zeer aangenaam als ik, al is het voor een korte poos, mijne zorgen kan vergeten.

— En evenwel zal ik u, Majesteit, nog heden met dringende aangelegenheden moeten lastig vallen, zeide de maarschalk.

— Als de zaken niet zeer dringend zijn, waarde maarschalk...

— Zij zijn zeer dringend, Uwe Majesteit, anders zou ik mij deze vrijheid niet veroorloofd hebben.

De keizer draalde een oogenblik met het antwoord, keek nadenkend voor zich en scheen zijne opgeruimdheid te verliezen.

Had hij het niet vooruit geweten?

Maar het was in ieder geval ook beter dadelijk af te doen wat dadelijk afgedaan kon worden om den overigen tijd van den avond vrij te hebben.

Zooniet was toch zijn geheele dag bedorven.

— Dan verzoek ik u, maarschalk, met mij voor een oogenblik in den salon te gaan.

En tot den minister:

— Waarde Ramirez, gij gaat immers met ons? En nu zoo spoedig mogelijk dat wij de senoritas niet lang alleen behoeven te laten.

— Uwe Majesteit, zeide de maarschalk toen hij zich met den keizer en den staatsbediende alleen bevond, de rooversbenden nemen hier te lande dermate toe dat wij krachtige maatregelen moeten nemen om ze te keer te gaan, of zij worden ons de baas. Gij zult toch wel gehoord hebben van het ontriggelen van den spoortrein?

— Ja, zeide de keizer somber, dat is een treurige geschiedenis. Ik hoop dat die booswichten hunne straf niet zullen ontgaan.

— Een groot gedeelte der bende is reeds vernietigd, Majesteit. Ik heb een verslag uit Jalacingo ontvangen.

—En?

— Eene Belgische afdeeling soldaten heeft haar overvallen.

— Ik wensch den naam te vernemen van den bevelvoerenden officier dier afdeeling. Wij moeten hem eene onderscheiding toekennen.

— Ik heb zijn naam bij mij en kwam juist Zijne Majesteit daarom verzoeken.

— Was het dat waarover gij mij verlangdet te spreken, mijn waarde maarschalk?

De keizer ademde vrijer.

— Als bijzaak, ja, antwoordde Bazaine.

— En de hoofdzaak?

— Die is, Sire, dat de toegevendheid waarmede Uwe Majesteit tot nu toe dat gespuis heeft behandeld een onvergeeflijke zwakheid wordt, als Uwe Majesteit daarmee voortgaat.

— Wat meent ge daarmede, maarschalk.

— Het dekreet, antwoordde Bazaine, dat reeds door al uwe ministers onderteekend is, wacht nog op de onderteekening van Uwe Majesteit. Wat echter de gevolgen zijn van de toegevendheid Uwer Majesteit hebben wij in den laatsten tijd al te gevoelig ondervonden. Herinnert Uwe Majesteit zich niet een zekeren aanvoerder Aniceto Guzman, die door ons op de daad betrapt werd bij de uitvoering zijner misdaden en aan wien door Uwe Majesteit het vorige jaar genade werd verleend, in weerwil van mijn verzet? Sedert dien tijd heeft de booswicht niets anders gedaan dan rooven, moorden, brandstichten tot dat het den hacienderos te erg werd en zij, zonder door de wet gerugsteund te worden, de bende overvielen. Zij hebben een bloedige wraak genomen. Gij ziet dus, Sire, dat het volk zich ten laatste zelf recht verschaft. Het is niet alleen dat wij het ertoe dwingen, maar wat het ergste is: wij gewennen het daardoor opnieuw aan regeeringloosheid. Dit is slechts een enkel voorbeeld zooals ik er Uwe Majesteit wel twintig kan opnoemen waaronder dat van Cortina. Die schurk fladderde hier eenigen tijd rond in zijn generaalsuniform. Hij deed ons den eed van gehoorzaamheid en trok daarop weder naar het Noorden omdat er hier niet te rooven noch te stelen viel.

— Gij weet, waarde maarschalk, sprak de keizer, hoe zeer ik mij altijd tegen dat rampzalig dekreet heb verzet.

— Ja, helaas, dat weet ik, Uwe Majesteit, maar als het niet noodzakelijk was zouden dan wel al uwe ministers, die bovendien bijna zonder uitzondering de vooruitstrevende partij zijn toegedaan, hunne namen daaronder gezet hebben? Daar staan zij allen: senor Ramirez bovenaan, vervolgens Escudero, Dios Peza, Estena, Cesar, Puzuela en Siliceo.

— Ik weet het, maarschalk.

— Ik moet u oprecht bekennen, als Uwe Majesteit de onderteekening weigert, dan kan ik niet langer voor mijne troepen instaan, die altijd weder dezelfde benden te vervolgen hebben. Zij hadden ze reeds twee of driemaal in hunne macht, maar de regeering kan er nooit toe besluiten de schuldigen te straffen. En voor die schurken wordt het leven van zooveel onschuldigen opgeofferd.

En Bazaine eindigde wrevelig:

— Sire, van ons geduld wordt te veel gevorderd.

HOOFDSTUK XVII

DE HANDTEEKENING

Bazaine had het dekreet op de tafel uitgespreid.

De keizer herlas het, met de handen op de tafel geleund, opmerkzaam door.

— Ik vrees dat het ten onzen nadeele zal uitgelegd worden, zeide hij eindelijk.

— Neen, sire.

— De vreemdelingen zijn te slecht met den toestand van ons land bekend en zullen het beoordeelen van hun standpunt.

— Maar, sire, wij hebben hier met de inlanders te doen. En terwijl mij door Z. M. Napoleon III de eervolle taak is opgedragen dit rijk in bezit te nemen en de vijanden van uwe regeering te verslaan en te vernietigen, zoo moet mij de bescherming der wet daar ook ten dienste staan. Anders moet ik mijne taak als afgedaan beschouwen, want een werkelijk leger om te bestrijden is er niet meer.

— Goed, zeide de keizer eindelijk, maar artikel 14 moet nog eenige verandering ondergaan, want de wet kan niet van kracht zijn anders.

— Waarom niet, sire?

— Omdat het presidentschap van Juarez moet afgeloopen zijn. Dit heeft den 30n November plaats. Hier staat den 15n November. Daarvoor zullen wij In December zetten.

— Dat is volstrekt niet noodig, Uwe Majesteit, zeide de maarschalk, want de naam Juarez is niets dan een schrikbeeld. De benden gebruiken zijn naam om zich als zij in onze

handen vallen dissidenten of republikeinen te kunnen noemen en daardoor aanspraak te maken op den naam van krijgsgevangenen.

— Maar wij moeten hun den tijd geven zich te onderwerpen.

— En wat helpt dat? Zij loopen bij de eerste gelegenheid toch weg. Voor het overige is artikel 14 zoo slecht niet. Aan allen wordt kwijtschelding verleend die, behoorende tot een gewapende bende, zich voor den 15n November der regeering beschikbaar stellen, natuurlijk onder voorbehoud dat zij na de afkondiging van het dekreet geen andere misdaden begaan hebben.

— Laat ons dan in plaats van den 15n November den 1n December stellen; want het vereischt toch altijd nog eenigen tijd vóór het dekreet in de afgelegene deelen van het land bekend is.

— Dan ben ik het met Uwe Majesteit eens, riep Bazaine.

Deze was verheugd dat hij den keizer zoover had gekregen.

— Dat Uwe Majesteit geen berouw zal hebben van de onderteekening, kan ik met zekerheid voorspellen, want de slechte geest die zelfs onder de hoogere standen heerscht neemt zoozeer toe dat eene grootere toegevendheid slechts het volk overmoedig zou maken. Vooreerst hebben wij het voorbeeld van den jongen Lucido hier in Mexico; nu onlangs werd bij Puebla een rooverbende verrast, gedeeltelijk afgemaakt en gedeeltelijk gevangen genomen waaronder zich twee personen bevonden met zwartgemaakt gelaat. Het waren twee aanzienlijke burgers uit Puebla die zich op een gemakkelijke wijze door roof wilden verrijken. Ja, wat nog erger is, de zoon eener groote familie in deze stad, die zelfs met weldaden door Uwe Majesteit werd overladen, heeft deelgenomen aan den moord mijner landgenooten die in den spoortrein bij Soledad het roofgespuis in handen vielen. Hij werd met hen door de dappere Belgen gevangen genomen en rechtvaardig, op staanden voet, ter plaatse opgehangen.

— Van welke familie? riep de keizer haastig.

— Van de familie Almeja... Silvester Almeja was de naam van den ellendeling die vóór zijn dood nog trotsch bekende den graaf Deverreux met eigen kogel door het hoofd te hebben geschoten.

— Groote hemel! riep de keizer... Wie zou het kunnen gelooven? En deze lieden noemen zich nog menschen.

— Die arme vader, zei Ramirez. Zou hij het reeds weten?

Bazaine haalde de schouders op.

— Ik geloof het niet.

— Het is verschrikkelijk!

— Want heden morgen kreeg ik zelf eerst het bericht. De familie Roneiro echter weet reeds dat hun schoonzoon vermoord is.

— Silvester Almeja, was toch geen roover, bracht Ramirez in het midden.

— Waarom doodde hij dan den jongen graaf Deverreux?

— Uit jaloerschheid.

— Zoo?

— Hij was verloofd met Roneiro's dochter toen de graaf kwam en hem zijn bruid ontnam.

Bazaine schuddebolde.

— Wel mogelijk, maar dan schijnt hij het voordeelige met de wraak verbonden te hebben, sprak de maarschalk koel.

— Hoedat? vroeg Ramirez.

— De revolvers met zilveren beslag van den graaf zijn bij hem gevonden. Ook werd niet de minste waarde meer in de zakken der vermoorden gevonden. En wat deed de genaamde Mauricio Lucido wel om aan de plundering een schijn van patriotism te geven. Eerst werden de Fransche officieren neergeschoten en daarna... de diligencie geplunderd.

— Neen, neen, dat kan niet langer zoo voortgaan, sprak de keizer. Gij hebt gelijk, maarschalk, wij moeten daaraan een einde maken of onze goede onderdanen konden ons met recht verwijten dat wij nalatig zijn geweest in de zorg voor hun veiligheid om dat roovergespuis te sparen.

Hij ging naar een tafel ter zijde waarop alle schrijfbenoodigheden stonden.

Hij draalde echter nog een oogenblik...

Vervolgens onderteekende hij met eene vaste hand het geschrift.

Dan vouwde hij het papier toe en gaf het den maarschalk alsof het hem bezwaarde en hij het zoodra mogelijk kwijt wilde zijn.

—Ik dank Uwe Majesteit zeer, sprak Bazaine, en wel in uw eigen belang, want gij zult zien hoe spoedig die benden nu uit elkander zullen gaan om gebruik te maken van de aangeboden kwijtschelding.

— Doch het treedt niet in werking voor den 1n December, zeide keizer op beslissenden

toon. Ik wil dat het volk gelegenheid worde aangeboden om ook van onze toegevendheid gebruik te maken.

— Dat is immers in de wet zelf opgenomen, sire. Maar het moet bekend worden dat met het einde van Juarez's presidentschap voor de bende geen enkele verontschuldiging overblijft en dan alleen zal den uitslag goed wezen.

De keizer streek met de hand over het voorhoofd en haalde diep adem.

— Het was heden zulk een schoone dag, zeide hij halfluid bij zich zelven. Nu liefst geene bezigheden meer, maarschalk!

— Volstrekt niet, Majesteit, antwoordde Bazaine.

— Ik houd er niet van, vervolgde de keizer, hierboven op mijn bergslot daarmede lastig gevallen te blijven. Mijn folterkamer is in het paleis van Mexico, want als ik die betreed geschiedt zulks in de bewustheid en zekerheid geplaagd te worden. Hier daarentegen adem ik gaarne vrije lucht en zie ik liefst vroolijke menschen om mij heen. En dat kan ik niet als ik weder altijd de maatschappelijke wonden van mijn rijk moet peilen en heelen.

— *Vamonos, senores!* De senoras wachten ons en wij mogen haar niet langer allen laten.

Dit dekreet werd den 3n October onderteekend!

Helaas! die noodlottige *bando* moest Maximiliaan zelf den dood kosten.

Het werd den keizer opgedrongen door Bazaine.

De tijding was gekomen dat Juarez bij Paso del Norte over de grens was gevlucht en den Mexicaanschen grond had verlaten.

Dit dekreet was volgens 's keizers bedoeling alleen tegen dezulken gericht die zich slechts ten doel stelden hunne rooverijen met eene zoogenaamde republikeinsche vaan te dekken.

De keizerin had zich intusschen buiten in den tuin met den overste Lopez onderhouden die haar verhalen deed van zijne zwerftochten en van de oorlogen en omwentelingen in de vroegere jaren.

Aan 't slot zeide hij hoe gelukkig hij zich gevoelde in de gunst van zijn keizer.

— O, senor! sprak de keizerin lachend. Wij zijn nu ook halve verwanten. Want ik weet wat een *compadre* in Mexico beteekent.

— Uwe Majesteit is zoo genadig, sprak Lopez, en ik hoop slechts dat mijn zoon zich de eer die hem heden wedervaren is zal waardig toonen en zijn bloed met zooveel vreugde zal vergieten voor zijn vorsten als zijn vader bereid is te doen.

— Ik hoop niet, kolonel, antwoordde de keizerin vriendelijk, dat gij uw bloed voor ons zult vergieten maar dat gij bespaard zult blijven aan den keizer. Wij zijn aan het einde van den oorlog en wat ons nog te doen blijft is van een meer vreedzamen aard. Doch wij hebben altijd getrouwe en goede onderdanen — noodig vooral zulken die het eerlijk met het vaderland meenen. En ik weet, helaas! kolonel, bij ondervinding dat die in Mexico niet in groote getale te vinden zijn. Kunt gij het dus den keizer euvel duiden dat hij de weinigen die hij vindt aan zich tracht te verbinden. Ik begrijp echter niet welke dringende zaken maarschalk Bazaine met mijn gemaal heeft af te doen. Zij schijnen binnen zeer druk in gesprek te zijn.

— Waarschijnlijk niets goeds, zeide Lopez het hoofd schuddend.

De verrader kon alle gezichten aannemen.

— Hoe gelukkig zouden wij zijn, vervolgde hij, als wij van de Franschen ontslagen werden.

— En toch hebben zij het land eerst moeten veroveren, hernam Charlotte die geen onrecht lijden kon.

— Omdat wij hen bijstonden, zeide Lopez. Geloof mij, Majesteit, Mexicanen kunnen slechts door Mexicanen overwonnen worden.

De keizerin glimlachte.

Het tegendeel was meermalen bewezen.

Zij gaf daarop geen antwoord omdat zij den overste niet wilde krenken.

Op dit oogenblik trad de keizer weder naar buiten gevolgd door Ramirez en Bazaine, doch zijn gelaat had den glans van opgeruimdheid en tevredenheid van zooeven verloren.

Hij was somber en in zichzelven gekeerd en de lach was van zijn gelaat verdwenen.

Hij begaf zich naar een meer verwijderd gedeelte van den muur en met de armen daarop geleund staarde hij droevig naar de toppen der vulkanen die in het avondrood schitterden.

Bazaine had zich aan de keizerin voorgesteld die zich vriendelijk met hem onderhield.

De lichtzinnige en onbezonnen maarschalk, die eens door zijn vaderland als verrader zou geschandvlekt worden — misschien was daar ook meer onbezonnenheid dan verraad —

had alle ernstige beslommeringen voor de vreugde van het hof reeds vergeten.

Lopez was den keizer nageloopen.

Maar Zijne Majesteit gaf geen acht op hetgene er rondom hem plaats greep.

Slechts stil en nadenkend blikte hij in de ledige ruimte.

Bazaine was nu ook in gesprek geraakt met Ramirez.

De keizerin, die reeds lang had gewenscht haar gemaal te spreken, trok zich van de heeren terug en begaf zich tot hem.

Er moest iets gewichtigs zijn voorgevallen en het was ongetwijfeld iets dat hem onaangenaam aandeed, anders zoude de keizer zoo terughoudend niet wezen.

Wat kon het zijn?

Mocht zij het niet weten?

Zij naderde hem met zachte schreden en legde haar hand op zijn schouder.

— Wat is het, Max? vroeg zij bedeesd.

De keizer keek verschrikt op.

Droefheid lag op zijn voorhoofd.

Hij richtte zich op:

— Ik kom aanstonds weder bij het gezelschap, mijn kind.

De keizerin trad terug en toen zij haar gelaat omkeerde zag zij den overste Lopez in haar nabijheid die loerend dit tooneel had gadegeslagen.

Of zij nu vreesde dat Lopez den keizer zou aanspreken die oogenschijnlijk alleen wenscht te zijn, zij wenkte hem terug te treden en zeide zacht:

— Laat Zijne Majesteit met rust. Hij heeft ongetwijfeld eene onaangename tijding ontvangen en wenscht alleen te zijn. Gij hebt de senoras geheel vergeten, kolonel. Is de senorita Ricarda weder geheel hersteld?

— Geheel Majesteit, antwoordde Lopez. Gij kunt van hier haren lach hooren.

Het gelaat der keizerin, dat bewolkt was, helderde weder op en plooide zich tot een weemoedigen lach.

Zuchtend zeide zij:

— O, gelukkige jeugd! Hoe snel verdwijnen de zorgen van uw voorhoofd. Doch Ricarda moet een weinig muziek voor ons maken... Het is eene zeer bekwame kunstliefhebster.

Charlotte deed dit met opzet.

Zij wist hoezeer Maximiliaan de muziek beminde en hoopte hem aldus weder naar den kring van het gezelschap te lokken.

Maximiliaan bleef verwijderd.

Want toen hij weder in den tuin trad en daar Ramirez ontmoette sloot hij zich bij dezen aan en in een ernstig gesprek wandelden zij heen en weder.

Zoo verliep de avond.

De keizerin gevoelde wel dat haar gemaal alleen wilde zijn.

Zij verwijderde zich en dit was een teeken voor de senoritas dat het tijd was tot vertrekken.

Toen Ramirez, die het laatst vertrok, van den keizer afscheid nam, legde Maximiliaan de hand op zijn schouder en zeide halfluid:

— Heb ik het u niet vooruit gezegd, Ramirez. Ik wist het dat hij ons den avond zou bederven.

— Ditmaal, sire, geloof ik dat Bazaine gelijk heeft.

— Ik hoop het, oude vriend, hernam de keizer, keerde zich om en wandelde langzaam naar het slot terug.

Ricarda stond reeds op senorita Velasquez te wachten om te vertrekken toen Maximiliaan voorbijkwam. Zij maakte eene diepe buiging waarop de keizer lachend zeide:

— Nu, hoe denkt gij er over, senorita? Wil ik het u laten weten zoodra ik weder tijding uit Cuernavaca ontvang?

— O sire! antwoordde Ricarda.

De duisternis belette te zien hoe zij bloosde.

— Niet?

— Zeker, Majesteit... mijn oom zal u stellig zeer dankbaar zijn.

— En het nichtje niet?

— Wij allen stellen zeer veel belang in den gewonde.

— Zeer goed. Ik zal het niet vergeten, *Buenos noches*.

De overste Lopez ging de breede trap af die naar het voorplein leidde waar de paarden gereed stonden.

— Het is merkwaardig, zeide de kolonel tot Ramirez, hoe welwillend de keizer kan zijn tegen iedereen.

— Er is anders geen mensch op de wijde wereld die het hoofd zoo vol zorg heeft als hij.

— En waarover? riep Lopez. Gaat hem niet alles naar wensch? Ontvangt hij niet van alle kanten tijdingen van overwinningen en berichten van onderwerping? Thans heeft hij reeds het geheel rijk in zijn bezit en er is geene tegenpartij meer om het hem te betwisten. Wat wil hij meer?

— De jeugd, antwoordde Ramirez, heeft het voordeel dat zij alles van de zonnigste wijze beschouwd en van daar is haar vertrouwen op de toekomst altijd vol blijde verwachting. Met de jaren leeren wij de zaken anders inzien.

— Anders!... Is dat beter?

— Ik denk van ja.

— Maar de keizer is toch maar goed dertig en dus nog jong, sprak Lopez.

— In jaren ja... maar in ondervinding is hij hier in één jaar tien jaar ouder geworden. Geloof mij, kolonel, wij gaan een slechten tijd te gemoet.

— Gij ziet gevaren, Excellentie, waar zij niet zijn.

— *Veremos, amigo*, antwoordde de minister. Doch daar zijn onze paarden. Wij hebben een donker pad zonder maneschijn.

— Maar wat hindert dat? Wij kunnen onze paarden den vrijen teugel geven, die vinden toch van zelf hunnen stal. *Vamonos!*

— Ja, sprak Ramirez, zij loopen naar hunnen stal gelijk de Mexicanen naar het verraad.

HOOFDSTUK XVIII

DE SCHILDER

Wij keeren thans naar de ziekenkamer van den vlaamschen schilder Frans Evraert terug.

Wij vinden hem bij het vallen van den avond in een gemakkelijken leuningstoel voor het open raam zitten terwijl de condeza Gabriëlla naast hem bezig is uit het sap van citroenen en granaatappelen een verfrisschenden drank voor hem gereed te maken. Zijn wonde was wel niet genezen maar het levensgevaar geweken.

— Moet het dan werkelijk zoo zijn dat gij mij morgen verlaat Francisco? vroeg Gabriëlla en reikte het glas over.

— Het is beter dat ik het doe, lieve. Ik zal bij mijn trouwen vriend Sallandro in huis komen en de noodige verpleging daar verkrijgen. Ik zal uwe behulpzame en teedere hand zeker erg missen. Gij hebt mij verwend, beste Gabriëlla, zeide hij daarop.

Hij legde de hand van het liefhebbende meisje met een blik van innige dankbaarheid in de zijne.

— Verwend, Francisco!

— Ik heb maar een geluk op aarde, Gabriëlla.

— En dat is?

— Uwe nabijheid en uwe liefde.

— Ik dank u, Francisco.

— En ik, Gabriëlla, zal ik ooit in staat zijn u naar waarde te danken hetgene gij voor mij gedaan hebt!

— Niet voor u, voor mij zelf deed ik het. Door uw leven heb ik immers het mijne behouden!

Ernstig vervolgde zij:

— Gij weet wat gij mij beloofd hebt en zult die belofte immers houden. Gij moogt niet zonder geleide uit het huis gaan, hoort ge.

— Ik zal mijn woord gestand doen, lieve, tot ik u zelve voor immer tot mijn lijfwacht heb.

— Ja, dan moet niemand u te na komen, viel deze hem zegevierend in de rede. Het is ongelukkig, vervolgde zij, dat mijn trouwe vriend Avallos, zooals Sallandro ons gezegd heeft, door den keizer naar Washington gezonden is om staatsaangelegenheden. Ware hij hier geweest dan zouden wij de snoode sluipmoordenaars reeds lang ontdekt hebben en vóór hij teruggekeerd is kan ik geen beslissenden stap tot de verwezenlijking onzer plannen doen. Hij is toch de eenige die met mijne zaken bekend is en van wien ik goeden raad en krachtdadige hulp kan verwachten. Ik zal tegenover mijn oom volhouden dat gij mijn echtgenoot zult worden. Hoe? Wanneer? Waar? Daaromtrent bewaar ik het stilzwijgen tot dat Avallos teruggekomen is. Slechts ééne zaak zal ik aan mijn oom tot voorwaarde stellen zoodra gij dit huis verlaten hebt: dat monster, die Bernardo, moet van hier; ik kan hem niet langer onder mijn dak dulden, want hij... ja hij heeft de moordenaars betaald. Ik zal mij als meesteres doen gelden. Zij hebben mij daartoe gedwongen en ze kunnen er nu de gevolgen van ondervinden.

— Gabriëlla! Gabriëlla!

— Wat is er, Franscisco?

— Ik maak mij over uwe veiligheid bekommerd.

— Waarom, beste?

— Gij betrouwt uw oom te veel.

— Wat kan ik doen ?

— Zou het niet beter zijn dat gij naar Avallos gingt, bracht Evraert op ernstigen toon in het midden.

— Neen, neen, Franscisco, mijn oom heeft er geen schuld aan. De tijd zal komen waarop gij hem in uw hart vergiffenis zult vragen, antwoordde de condeza.

Vleiend en geruststellend voegde zij er bij:

— Bekommer u niet over mij. Gij weet dat uwe Gabriëlla als het noodig is een moedig meisje kan wezen.

— Dat weet ik, lieve, maar gij zijt eerlijk en braaf. Gij vermoedt, gij weet niet welke listen en lagen booze menschen rond u kunnen spannen... Indien gij u niet in acht neemt zullen zij uwe waakzaamheid verschalken en degenen die er niet voor achteruit deinzen het staal van den sluipmoordenaar te hanteeren, die zullen ook niet omgaan om jegens u tot het uiterste te gaan.

... ...
... ...

Op dit oogenblik zat de oude graaf in zijne kamer voor zijne schrijftafel en Bernardo stond, met de rechterhand daarop leunend, naast hem.

— De kerel herstelt. Hij is geheel buiten gevaar en zal nu door zijne ziekenverpleegster wel spoedig als patiënt ontslagen worden om als haar echtgenoot op het kasteel terug te komen en dit als heer en meester in bezit te nemen, zeide de grijsaard.

De zoon scheen noodlottige plannen te ontwerpen, sloeg zijne oogen naar den grond en gaf geen antwoord.

De grijsaard vervolgde:

— Een onheilspellend zwijgen houdt haar lippen gesloten totdat de uitverkorene behouden dit huis verlaten heeft en bij zijne vrienden in veiligheid is. Dan zal zij het vreedzame masker afwerpen en vijandelijk tegen ons optreden. Gij zeker, Bernardo, zult het voorwerp harer wraak zijn en onherroepelijk zal zij u uit het huis en hof verjagen. Zullen wij wachten totdat die sluwe Avallos terugkomt en de batterij zijner rechtsgeleerde spitsvondigheid tegen ons in werking brengt, nu hij tot ons heil verwijderd is.

— Ik begrijp u, antwoordde Bernardo blijkbaar nog in gedachten verdiept. Gij bedoelt dat er een middel zou te vinden zijn om ons in veiligheid te stellen en op deze bezittingen te doen blijven. Doch dit middel is gevaarlijk nu de poging om den schilder uit den weg te ruimen mislukt is.

— Gevaarlijk ! Is er dan een grooter gevaar denkbaar dan hetgene waarin wij nu verkeeren, hernam de grijsaard met strakken blik. Is deze kerel eens met haar getrouwd dan is en blijft hij in het bezit van haar ontzaglijk vermogen.

Dan mogen wij beiden zien hoe wij verder den graaf zullen spelen. Haar dood zou na den aanval op haar verloofde opziens baren, maar er moet een middel gevonden worden om de verdenking van dien aanslag van ons af te weren. Waarom toch zijn wij zoo dwaas geweest, van jaar tot jaar te hopen dat het meisje aan uwe smeekingen gehoor zou geven ? Waarom hebben wij haar niet reeds als kind een zachten dood laten sterven ?

Bernardo bleef nog een tijd lang voor zich staren.

Daarop zag hij den grijsaard met een somberen, onheilspellenden blik aan.

Hij zeide op doffen toon:

— Door een plotselingen dood zou zij de wereld gelukkig verlaten. En ik haat haar.

— Wat wilt ge dan ?

— Zij moet niet sterven, zij moet leven en ongelukkiger zijn dan ik ben.

Daarop zweeg hij andermaal.

De grijsaard staarde hem ongeduldig en vragend aan.

— Hebt gij een plan ?

— Misschien. Indien wij haar konden opsluiten.

— Waar ?

— In een krankzinnigengesticht, bijvoorbeeld.

— Maar op welke wijze ?

— Ja, die Avalos mag het niet te weet komen.

De grijsaard schuddebolde.

— Dwaze plannen, luchtkasteelen ! zei hij.

— Waarom ?

— Goedschiks zal zij er niet ingaan.

— Natuurlijk !

— En tot gebruiken van geweld ontbreekt ons de macht. Een drank die haar voor eeuwig doet inslapen en een ledig fleschje op haar nachttafeltje bieden ons de zekerste redding aan. Laat ons niet langer dralen want anders maakt zij misschien een testament en dan zijn wij verloren.

— Eer Avalos teruggekomen is, zal zij niets van dien aard doen, en die zal nog maanden

lang wegblijven, hernam Bernardo. Slechts één ding moeten wij terstond doen.

— Wat ?

— Sivene verwijderen. Zij moet weg.

— Dat is gevaarlijk.

— Het is veel gevaarlijker dat zij blijft.

— Gabriëlla zal hemel en aarde bewegen om op te sporen waar het meisje gebleven is en u, Bernardo, weder terstond als den dader beschouwen. Wij mogen haar thans niet meer tarten, anders stort zij ons in het verderf.

Bernardo dacht er anders over.

— Laat dat maar aan mij over. Zoodra die schilder ons huis verlaten heeft, laat ik Sivene iets ingeven, bijvoorbeeld door de kamenierster die in ongenade gevallen is.

— Ritana ?

— Juist.

— Betrouwt gij haar ?

— Ritana was vroeger de bevoorrechtte dienstmaagd van Gabriëlla en voelt zich gekrenkt en achteruit gezet, sedert Sivene alleen het vertrouwen der condeza bezit. Ritana is reeds sedert hare kindsheid meer aan mij dan aan de condeza gehecht. Zij zal zich de gelegenheid gaarne ten nutte maken om zich op hare mededingster te wreken. Zij is een meisje dat geheel voor onze plannen past. Beter zou het nog zijn als Gabriëlla mij hier op het kasteel wilde dulden. Tracht haar van mijne onschuld te overtuigen en spreek uwe verdenking uit dat de schilder gevallen is onder het staal der *Independencia* omdat hij een Belg is.

Bernardo wou zich verwijderen, doch de grijsaard hield hem terug:

— Wat baat ons het verwijderen van Sivene, zoolang Gabriëlla in het leven blijft ?

— Als Ritana haar bedient, dan is haar leven ieder oogenblik in onze hand, viel Bernardo hem andermaal in de rede. Laat het maar aan mij over om haar onschadelijk voor ons te maken. Ga haar spreken over mij.

— En gij ?

— Ik zal het meer oversteken en naar Genebra gaan om huisvesting voor Sivene te bestellen. Die vrouw kan ons zeer van dienst zijn ; wij kunnen op haar getrouwheid staat maken.

Bernardo vertrok en snelde het park door.

De zon was reeds aan het dalen, toen hij het bereikte en daar in een boot stapte.

Hij duwde haar snel van den oever af en begaf zich naar den overkant.

Met krachtige slagen dreef hij de boot over de kalme watervlakte heen, doch liet de roeiriemen zoo zacht mogelijk in het water plassen als vreesde hij zich door dit geluid te verraden.

Daarbij hield hij zijn blik op het kasteel gericht om te zien of niemand hem nakeek.

De voorwerpen aan den oever begonnen voor zijne oogen onduidelijk te worden.

Hij legde eensklaps de roeispanen neder en liet zijn blik over den waterspiegel gaan.

Het was ongeveer op de plaats waar de twee bandieten met opengesnedene lichamen in de diepte begraven lagen.

Een duivelsche spottende lach speelde om Bernardo's bleeke lippen.

— Uw arm was goed, vriend Carilla, maar uw hoofd deugde niet veel, anders zoudt gij niet zoo op mijne domheid gerekend hebben, zeide hij halfluid.

Hij sloeg nog een blik om zich heen als vreesde hij dat de gezonkenen weder boven zouden komen en liet de roeiriemen daarop vlug door het water gaan zoodat het vaartuigje ijlings die plaats verliet.

De omtrekken der bergen teekenden zich in het water af.

De nacht brak aan.

Op den oever waarheen Bernardo thans roeide verhieven zich de boschjes als zwarte wolken omhoog.

Te midden van hun donkere massa's zag Bernardo een rood licht flikkeren.

Al spoedig kon hij de deur van het huisje zien waaruit die glimp hem tegenstraalde.

Bij de laatste slagen waarmede Bernardo de boot naar den oever voortstuurde werd de deur van het huisje verduisterd en waren de omtrekken eener reusachtige vrouwelijke gestalte duidelijk te onderscheiden.

De vrouw bleef eenige oogenblikken voor de deur staan, keek naar den onbekenden schipper, die aan land stapte en riep daarop met een bijna mannelijke stem:

— *Quien soys ?* (Wie zijt gij hier ?)

— Kom hier, Ginebra.

— *Que quereis ?* (Wat verlangt gij ?)

— Ik moet u over iets spreken, antwoordde Bernardo en vestigde zijn boot vast.

— Gij zijt zeker lichtschuw, *companero ?* Behoort gij tot de uilen of de vledermuizen dat gij mij in de duisternis tot u roept ? Als gij iets met mij te verhandelen hebt dan verzoek ik u binnen te komen, zoo niet dan moet gij uw tocht op het gevoel afleggen, want een lantaarn kan ik u niet meegeven.

Bernardo stapte nu zonder te antwoorden op den oever en deed eenige schreden op het huis aan, zoodat de lichtglans die uit de deur kwam hem omscheen.

Dan bleef hij staan.

Hij gaf een wenk aan de vrouw die verwonderd naar hem toesnelde.

— In 's hemels naam zijt gij het, don Bernardo? sprak zij op hem toegaande. Vergeef mij mijne onbeleefdheid, maar ik word hier zoo dikwijls lastig gevallen. Zulk een deftig heer als don Bernardo kan ik toch niet uitnoodigen om mijne hut binnen te treden.

— Ik wilde u alleen spreken, Ginebra.

— Te uwer beschikking, senor.

— Laat ons dan naar den oever gaan, want ik zou niet gaarne gezien worden.

— Bereidwillig.

— Wie woont er tegenwoordig bij u? zei hij aan den waterkant.

Beiden zetten zich op het gras neder.

— Wie er bij mij woont? Ik heb plaats genoeg.

— Een zieke dienstmeid die mij op het kasteel in den weg loopt, zou ik wel bij u onder dak willen brengen. Aan goud zal het u niet ontbreken.

— Zooveel te beter,senor. Ik had het in den laatsten tijd erg armoedig. Mijne laatste kostgangers hebben mij bestolen en niet betaald. Al wat ik van hen gehad heb waren onaangenaamheden met de politie. Gelukkig dat ik bij haar op een goed blaadje sta.

— Dat men voor u vreest wilt ge zeggen, Ginebra! viel Bernardo in de reden. Doch laat ons ter zake komen. Kent gij Sivene?

— Zeker... Ik ken de bevallige Sivene met haar weelderige lokken en blauwe oogen.

— Zij is het die ik u ter bewaring zal toevertrouwen als gij er mij wilt voor instaan dat zij u niet ontsnapt en dat niemand iets omtrent hare verblijfplaats zal vernemen. Zij is ziek, heeft de koorts en staat bovendien in mijnen weg. Doch zij heeft het hart der condeza gestolen en doet niets dan over haar jammeren en klagen. Zij moet weg zonder dat mijne nicht weet waar zij gebleven is. Ik zal haar een slaapdrank ingeven zoodat wij haar in den nacht, wanneer alles slaapt, zonder eenigen tegenstand uit het kasteel naar het meer in een boot kunnen brengen. Wij leggen hare kleedingstukken op den oever neer, dan meent men dat zij in hare ijlende koorts in het water is gesprongen. Kan ik er zeker van zijn dat haar verblijf ten uwent niet bekend zal raken?

— Zoo zeker als wanneer zij begraven was, gaf Ginebra ten antwoord en voegde er op een vragenden toon bij:

— Maar wanneer zij eens kwam te sterven?

— Zij mag niet sterven, Ginebra!

— Ha, mij wel.

— Gij moet goed op haar passen, antwoordde Bernardo en drukte de vrouw eenige goudstukken in de hand.

— Aan goede oppassing zal het haar niet ontbreken en wat hare bewaking aanbelangt zoo heb ik immers den ouden Anselmo bij mij; een beter bewaker bestaat er niet. Er woont nog een meisje bij mij, dat ik morgen kon wegzenden als gij het verlangt.

— Het zou wel goed zijn, behalve Anselmo alle getuigen te verwijderen. Zend haar dus weg. Houd u voor de komst van Sivene gereed en als ik u een knecht zend en laat vragen of de mat klaar is, steek dan te middernacht met uw boot over en leg daarmede aan de landtong aan om het meisje mede te nemen. Gij moet daar wachten totdat ik bij u kom.

— Zoo als gij verkiest, don Bernardo. Er is niets ter wereld wat ik niet voor u zou willen doen al traden ook al de rechtbanken van Mexico tegen mij op. Mijn huis is, zooals gij weet, slechts van gevlochten riet vervaardigd, maar het is zoo stevig als een steenen gebouw. Hebben wij het meisje eens in de kooi, dan komt zij er nooit meer uit. Het riet staat diep in den grond en is zoo stevig gevlochten dat men een bijl zou noodig hebben om er een gat in te maken. Ramen zijn er niet in en de deur zit met ijzeren hengsels vast. Ook voor luistervinken behoeven wij niet te vreezen. De naam van Anselmo is bekend; iedereen weet dat hij het hooge woord voert bij *Madre Pico* en het is geen geheim dat hij kapitein was onder de *guerilleros*.

— Met andere woorden een rooverhoofdman, die in den geheelen omtrek van Mexico schrik verspreidde, viel Bernardo de snapachtige vrouw in de rede. In elk geval hij is ons tot grooten dienst en ik zal u beiden ruimschoots beloonen.

—*Gracias, senor.*

— En nu goeden nacht, Ginebra.

Bernardo stapte in de boot.

— Goeden nacht, don Bernardo, gij kunt u op mijne trouw verlaten... al verrieden u al uwe vrienden.

— Vrienden! murmelde de booswicht. Dat bestaat niet! En die heeft Bernardo nooit noodig gehad. Met geld krijgt men alles gedaan, uit vriendschap niets.

Hij nam de roeiriemen op en stuwde de boot ijlings over het meer voort.

HOOFDSTUK XIX

DE ONTVOERING

De zon rees vroolijk boven de bergen en begroette het dal van Mexico met hare eerste milde stralen.

Evraert zat reeds reisvaardig voor het open raam en ademde de balsemende, frissche lucht in die hem uit het dal toestroomde.

Nu eens keek hij het pad op dat zich door het park naar den straatweg kronkelde, dan weder wisselde hij met Gabriëlla, die gedurig af en aan liep, verliefde blikken en teedere woordjes.

Sallandro werd met den dokter reeds zeer vroeg in den morgen verwacht omdat hij den herstellenden zieke naar de stad zou brengen, eer de stralen der zon hinderlijk werden.

Het rollen van een rijtuig kondigde al spoedig het naderen der beide vrienden aan.

Weinig oogenblikken daarna keken dezen uit het rijtuig en wierpen een groet toe aan Evraert en de condeza die uit het raam vriendelijk op hen neerzagen.

Gabriëlla ging het in de gang te gemoet en bracht hen naar haren geliefde om dezen aan hunne zorg en hunne verpleging over te geven.

Vreugde en smart stonden tegelijkertijd op hare trekken te lezen.

Het zalige bewustzijn, dat Francisco nu buiten alle gevaar was, deed vreugdetranen in haar oogen opwellen.

De gedachte dat hij nu aan hare zorgvuldige verpleging zou onttrokken worden vervulde haar met smart en weemoed.

— Aan uwe zorg, aan uwe vriendschap heb ik het behoud van mijn levensgeluk te danken, zeide zij met een lieflijke stem. Ik draag mijn Franscisco verder aan uwe bescherming, aan uwe hoede op en met hem al wat mij aan dit leven bindt. Behoudt voor mij mijn geluk en gelooft aan mijne eeuwige dankbaarheid, aan mijne onwankelbare vriendschap.

Evraert had zich met moeite van zijn stoel opgericht, greep de hand der condeza diep bewogen en drukte haar in sprakelooze dankbaarheid aan zijne lippen.

Daarop stak hij aan zijne twee vrienden de hand toe en verklaarde zich bereid zich door hen naar het rijtuig te laten brengen.

Voordat dezen daaraan konden voldoen klemde Gabriëlla zich door haar gevoel overmeesterd aan zijne borst en sloeg hare armen rond zijn hals als nam zij een eeuwig afscheid.

De Vlaming trachtte haar te troosten.

Zoodra Avallos zou teruggekeerd wezen konden zij hun huwelijk sluiten.

Nog eenmaal drukte hij haar tot afscheid aan zijn hart en greep toen den arm zijner beide vrienden die naast hem waren gaan staan om hem te ondersteunen.

Gabriëlla volgde hen met Sivene die verscheidene dekens en mantels droeg.

Langzaam en na herhaald uitrusten kwamen zij bij het rijtuig.

Sallandro en de geneesheer tilden hun zwakken vriend in het rijtuig en stapten toen zelf in.

Nadat Gabriëlla met betraande oogen nogmaals haren geliefde de hand gedrukt had, bleef zij onder de verandah en zag het rijtuig verwijderen.

Uit twee ramen boven haar van het kasteel keken de oude graaf en Bernardo het rijtuig na en balden dreigend de vuisten.

— Heelhuids komt die kerel uit ons bereik en de verliefde klachten der condeza volgen hem, zei de graaf.

Hij trad naar zijn zoon die de koets met een vlammenden blik door het park nazag.

— Nu zal zij hare zachtheid wel afleggen en zich van een geheel andere zijde aan ons vertoonen. Ga haar op de trap te gemoet en hoor wat zij zegt, maar vergeet niet den aanslag op rekening der *Independencia* te stellen, liet Bernardo daarop volgen. Ik zal nu naar de stad gaan.

— Wat doen?

— Ik ga eenige krachtige medecijnen

halen. Wij moeten goed gewapend zijn. Ook aan Ritana zal ik dadelijk mededeelen wat zij te zeggen heeft.

Bernardo snelde naar zijn vertrekken en de oude graaf ging de gang in.

Hij wreef in de handen en stapte de condeza met een vriendelijk lachje te gemoet.

Deze kwam juist de trap op.

— Ik wensch u uit den grond van mijn hart geluk met het herstel van uw vriend die ook mijn vriend is. Want wat u duurbaar is bezit ook mijne liefde, zeide de graaf en kuste de hand van Gabriëlla. Wat was het voor mij eene blijde verrassing toen ik mijnheer Evraert weer zoo vlug in het rijtuig zag klimmen.

— Vlug ging het nog niet, beste oom, maar hij is Goddank! toch buiten gevaar en zal weldra geheel herstellen, antwoordde Gabriëlla.

— Ja, God zij geloofd! dat de haat niet gezegevierd heeft, want slechts de laagste driften hebben aanleiding gegeven tot dien schandelijken aanval.

— Ook ik schaam mij dat zulk eene ongehoorde daad in de harten mijner eigene bloedverwanten tot rijpheid is kunnen komen, antwoordde de condeza terwijl zij den grijsaard fier aanstaarde.

— Gij doet hem onrecht aan, lieve, beste Gabriëlla. Gij weet wel dat ik Bernardo niet wil voorspreken. Hij heeft zich dikwijls door den waanzinnigsten hartstocht, dien hij voor u koestert, aan u vergrepen, maar in deze zaak is hij onschuldig, dat zweer ik bij God en al zijne heiligen. Neen, neen, mijn kind, gij kunt niet gissen waar de dolken van die ellendige sluipmoordenaars gewet zijn. Schrik niet als ik het u zeg : het zijn de Juaristen die de hand daarin gehad hebben.

— Dat is niet waar, oom. Mijnheer Evraert bemoeit zich niet met de Staatszaken van Mexico! riep Gabriëlla toornig uit.

— Hij is een Belg, lieve, en de Belgen worden gehaat door de Juaristen, gehaat omdat zij zich zoo dapper op het slagveld gedragen.

— Neen, neen, Bernardo is dat monster dat zich tegen God en tegen de menschen bezondigd heeft, sprak de condeza.

— Och! Gabriëlla, gij weet wel dat ik in u al mijn geluk, ja, al datgene heb wat ik nog op aarde bemin, gesteld heb. Ik ken Bernardo: hij is niet in staat tot zulke gruwel. Moest ik een oogenblik twijfelen... Maar neen, het is niet. Goddank! het is niet! Kunt gij het u nu voorstellen dat ik mijn zoon zou sparen indien hij zóó iets beging? Wees billijk, Gabriëlla. Doe zelf bij de dienstboden navraag... bedenk u eer gij een oordeel velt. Met mijne grijze haren sta ik u in voor de onschuld van Bernardo.

De grijsaard hief de hand omhoog als wilde hij den eed doen en sloeg zulken vromen, smeekenden blik ten hemel dat het onschuldig meisje in hare overtuiging begon te wankelen en zeide :

— Laat het ons hierbij laten, beste oom. De tijd zal alles wel aan het licht brengen. Dat gij mij lief hebt weet ik immers.

Zij stak haar hand diep getroffen aan den grijsaard toe.

De schelm droogde met zijn linkerhand de oogen af.

Zij waren in de vertrekken van Gabriëlla gekomen waar Sivene reeds bezig was alles weder in orde te schikken.

— Die goede Sivene mag ik ook nog wel eens bedanken voor de trouwe hulp waarmede zij hare meesteres heeft bijgestaan. De hemel zegene er u voor, beste meid! zeide de graaf tot de dienstmaagd en klopte haar vriendelijk op den schouder.

Hij wendde zich weder tot de condeza en sprak :

— Ik zal u niet langer ophouden, beste Gabriëlla. Gij zult nog veel te doen hebben eer gij met alles weder in regel zijt.

Hij drukte haar de hand en vertrok.

Aan tafel, waaraan de condeza zich dien dat voor het eerste weder vertoonde, heerschte er een pijnlijk stilzwijgen.

Vruchteloos trachtte de graaf er een einde aan te maken.

Bernardo zat daar als ging hij onder lijden gebogen en haalde van tijd tot tijd diep adem, als wilde hij aan zijn met toorn vervulde borst lucht geven.

De condeza bewaarde ten opzichte van den schurk een trotsch, ijskoud stilzwijgen, zonder hem met een enkelen blik te verwaardigen.

Haar antwoorden aan de talrijke vragen die de graaf haar stelde waren nochtans vriendelijk al bestonden zij altijd ook slechts uit eenige woorden.

Terstond na den maaltijd begaf zij zich naar hare kamer, liet haar rijtuig voorkomen en ging naar de stad.

De koets hield stil voor de woning van Sallandro.

Zij ging zien hoe het met Evraert ging.

Ondertusschen bracht Sivene de kamer der condeza weder in orde, waarbij Ritana haar behulpzaam was.